

Protokół z posiedzenia Komitetu Sterującego-Monitorującego

Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030

w dniu 8.11.2022 r.

W dniu 8 listopada 2022 r. odbyło się zdalne posiedzenie Komitetu Sterującego-Monitorującego PROO (dalej „Komitetu”), za pomocą platformy Microsoft Teams.

Celem spotkania było:

- omówienie projektu Regulaminu konkursu PROO edycja 2023 oraz uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych,
- przedstawienie wyników badania ewaluacyjnego pt. „Analiza wniosków aplikacyjnych priorytetu 5 Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2018-2030”. Wykonawca badania: Fundacja Instytut Badań i Rozwoju Lokalnego, TEMBOlab.

W posiedzeniu wzięły udział następujące osoby:

- Pan Piotr Mazurek, Pełnomocnik Rządu do spraw Polityki Młodzieżowej, Wiceprzewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, Przewodniczący Komitetu,
- Pan Wojciech Dec, Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, Członek Komitetu,
- Pan Tomasz Moliński, Dyrektor Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego, Członek Komitetu,
- Pan Sebastian Zawadzki, Zastępca Dyrektora Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego, Członek Komitetu,
- Pan Aleksander Zmuda Trzebiatowski, Fundacja "New Story",
- Pan Przemysław Jaśkiewicz, Zastępca Dyrektora NIW-CRSO,
- Pan Michał Rulski, Zastępca Dyrektora NIW-CRSO,
- Pan Michał Radek, Dyrektor Sekretariatu Wiceprezesa Rady Ministrów,

- Pan Stefan Kołucki, Kierownik BPH, NIW CRSO,
- Pani Katarzyna Sobierajska, Specjalistka BPH, NIW-CRSO,
- Pani Ewa Dzielnicka, Główna Specjalistka Biura Badań i Analiz NIW-CRSO,
- Pan Konrad Burdyka, Główny Specjalista Biura Badań i Analiz NIW-CRSO.

Posiedzenie KSM otworzył Pan Piotr Mazurek. Na wstępie przywitał członków Komitetu i przekazał głos Panu Stefanowi Kołuckiemu, który zgodnie z agendą rozpoczął od przedstawienia propozycji Regulaminu PROO, edycja 2023 oraz zgłoszonych uwag w trakcie konsultacji społecznych.

Jako trzy główne zmiany w ramach tegorocznej edycji wskazano:

- zmianę systemu składania wniosków na jednoetapowy konkurs;
- wprowadzenie raportu z trwałości w ramach projektów z priorytetu PROO 1a po roku od zakończenia zadania;
- wprowadzenie jako niezbędnego do podpisania umowy dokumentu potwierdzającego tytuł prawny Wnioskodawcy do wieloletniego (min. 5 lat) dysponowania środkiem trwałym, w przypadku inwestycji w środki trwałe (tj. np. nieruchomości, grunty);

Po prezentacji głównych zmian Pan Stefan Kołucki przeszedł do prezentacji uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych stanowiących załącznik do niniejszego protokołu informując również, że w dniu 7.11.2022 roku wpłynęły uwagi ze strony Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, które podczas posiedzenia również zostały omówione.

Do przedstawionych uwag nr 1- 6 Członkowie Komitetu nie zgłosili uwag.

Pan Tomasz Moliński odniósł się do uwagi nr 7 dotyczącej zapisu w regulaminie „Dokument potwierdzający tytuł prawny Wnioskodawcy do wieloletniego (min. 5 lat) dysponowania środkiem trwałym - w przypadku inwestycji w środki trwałe (tj. np. nieruchomości, grunty)”;- w związku z posiadanym doświadczeniem wskazał, że NGO rzadko cieszy się komfortem posiadania nieruchomości na własność lub okresem dzierżawy na min. 5 lat. Zazwyczaj jest to sytuacja wynajmowania nieruchomości od samorządu na krótki okres czasu przedłużany regularnie np. co rok. Wskazał, iż często również warunkiem wynajmu lokalu od samorządu jest wyremontowanie tych pomieszczeń, gdzie w sytuacji wprowadzenia nowego zapisu w regulaminie organizacje zostają ograniczone w możliwości pozyskania na to środków.

Pan Stefan Kołucki w odpowiedzi na zgłoszone wątpliwości wskazał, że wymóg jest stawiany przed organizacjami, które uzyskają dofinansowanie w ramach konkursu w związku z tym nie ma ograniczenia w składaniu wniosków. Zapis wynika również z zapisów umowy dotyczącego zobowiązania do utrzymania trwałości przez 5 lat od zakończenia projektu. Taki wymóg ma zabezpieczyć organizację przed sytuacją, w której organizacja wyremontuje lokal samorządu, na który nie zostanie im następnie przedłużona umowa najmu i zostanie wykorzystany na inne działania samorządu.

Pan Aleksander Zmuda Trzebiatowski poparł wyjaśnienia przedstawione przez Pana Stefana Kołuckiego. Wskazał jedynie na ewentualną zmianę sformułowania w regulaminie, obecnie zapis dotyczy ogólnie „środków trwałych”, natomiast należałoby wskazać, że chodzi o środki trwałe, które są na stałe w nieruchomości, których nie byłoby możliwości zdemontować w przypadku wypowiedzenia/nieprzedłużenia umowy na lokal.

Pan Piotr Mazurek nie zgodził się z przedstawioną argumentacją biorąc pod uwagę realną sytuację organizacji pozarządowych. Sytuacja dotycząca posiadanych lokali przez organizacje wskazuje, że nie mają możliwości otrzymania dłuższego okresu wynajmowania lokalu a stan tych lokali niekiedy wymaga remontu by móc w ogóle rozpocząć w nim działalność.

Pan Wojciech Dec wskazał, że okres 5 letni może być problematyczny dla organizacji obywatelskich np. w Lublinie co 3 lata negocjowane są ceny za lokal przez co czas wynajmu jest już ograniczony, a proponowany zapis ograniczyłby takie organizacje w możliwości podpisania umowy na dofinansowanie.

Pan Aleksander Zmuda Trzebiatowski wskazał dodatkowo, że program opiera się na budowie trwałej zmiany. W związku z czym nie należy zakładać, że organizacja zrobi remont teraz, a za 2 lata będzie musiała lokal oddać. Organizacja wnioskując o dofinansowanie w ramach programu powinna zapewnić tą trwałość w planowanym rozwiązaniu.

Pan Tomasz Moliński zwrócił uwagę, aby pozostawić to ryzyko posiadania lub też nieposiadania prawa do lokalu lub dzierżawy/wynajmu na min. 5 lat, na organizacji realizującej projekt.

W związku z różnymi stanowiskami w gronie członków Komitetu, Przewodniczący Komitetu Piotr Mazurek zarządził głosowanie ws. poparcia zgłoszonej uwagi nr 7 dotyczącej wykreślenia propozycji nowego zapisu z regulaminu: „Dokument potwierdzający tytuł prawny

Wnioskodawcy do wieloletniego (min. 5 lat) dysponowania środkiem trwałym - w przypadku inwestycji w środki trwałe (tj. np. nieruchomości, grunty);”.

Komitet liczbą głosów 4 za, 1 przeciw przychylił się do zgłoszonej uwagi nr. 7 rekomendując wykreślenie wymogu posiadania dokumentu potwierdzający tytuł prawny Wnioskodawcy do wieloletniego (min. 5 lat) dysponowania środkiem trwałym - w przypadku inwestycji w środki trwałe (tj. np. nieruchomości, grunty).

Następnie omówiono uwagę nr 8 dotyczącą usunięcia z kosztów niekwalifikowanych zapisu „udział w komercyjnych szkoleniach, festiwalach, warsztatach, studiach podyplomowych, w wydarzeniach o charakterze turystyczno-rozrywkowych (tylko w PROO 5),”.

Pan Stefan Kołucki zwrócił uwagę, iż celowo zostały wyszczególnione takie działania, które nie są finansowane w ramach ścieżki życia publicznego. Z praktyki Instytutu wynika, że są przypadki gdzie organizacja lub podmiot gospodarczy organizuje wydarzenie odpłatne, wysyła organizacjom pozarządowym zaproszenie do udziału wraz z informacją, aby organizacje składały wnioski do PROO 5 na sfinansowanie udziału w wydarzeniu. Studia podyplomowe czy szkolenia komercyjne także nie są działaniami z zakresu życia publicznego. Istotą ścieżki są działania życia publicznego, cytując program „[...] ze szczególnym uwzględnieniem dialogu obywatelskiego [...]”. Dlatego też NIW-CRSO rekomenduje odrzucenie uwagi.

Pan Piotr Mazurek zwrócił uwagę, iż dofinansowania mają mieć charakter interwencyjny, natomiast w ramach programu można też sfinansować składkę członkowską do organizacji międzynarodowej, ale nie można sfinansować szkolenia lub studiów podyplomowych.

Pan Stefan Kołucki wskazał iż wynika to z celów programu i założeń danej ścieżki w ramach Priorytetu 5, gdzie ścieżka „Życie publiczne” wynika z sygnalizowania przez organizacje obywatelskie utrudnionego dostępu do wydarzeń życia publicznego ze szczególnym uwzględnieniem dialogu obywatelskiego. Organizacje, pomimo realizacji różnych zadań publicznych, nie mają często wystarczających zasobów, aby pokrywać koszty udziału swoich przedstawicieli – działaczy lokalnych i regionalnych organizacji w przedsięwzięciach sektorowych o charakterze ogólnopolskim, ponadregionalnym, a także europejskim.

Pan Michał Rulski zwrócił uwagę, że przygotowana zostanie dla Komitetu jak i Rady NIW informacja jakie są to projekty w ramach ścieżki życia publicznego i ile środków na nie zostało przeznaczonych.

Pan Aleksander Zmuda Trzebiatowski nawiązał do rozmowy wskazując, iż podobna dyskusja była również prowadzona przy pierwszych regulaminach PROO. W Prioryecie 1a organizacje mogą zaplanować udział w szkoleniach, natomiast priorytet PROO 5 jest tym dodatkowym, który ma wspierać organizacje w przypadkach doraźnych. Tym bardziej w sytuacjach gdzie beneficjenci zmagają się z wieloma nieprzewidywanymi sytuacjami w których dofinansowania z PROO 5 odgrywają dużą rolę w ciągu roku np. działania pomocowe realizowane przez organizacje na rzecz osób przybywających z Ukrainy.

Pan Piotr Mazurek zakończył dyskusje nad omawianym zagadnieniem. Zaproponował przejście do dalszych uwag dotyczących bezpośrednio regulaminu.

Pan Stefan Kołucki przedstawił, że kolejne uwagi, nie mają charakteru zgłoszenia do regulaminu i dotyczą m.in. funkcjonowania panelu ekspertów, które reguluje rozporządzenie, którego nie możemy zmieniać lub też zaproponowane zmiany są nie realne do wprowadzenia jak m.in. panel złożony ze wszystkich ekspertów.

Pan Stefan Kołucki na koniec skupił się na uwadze nr 18 dotyczącej rekomendacji wykreślenia z zakresu wymogów obowiązku składania raportu z trwałości rezultatów zadania rok po zakończeniu realizacji zadania. Dodanie tego nowego obowiązku tylko w projektach PROO 1a wynika z potrzeby zbierania informacji, ewaluowania programu i badania jego efektywności. Zmiana nie ma na celu utrudniania działania organizacji lub też szukania podstaw do zwrotu środków. Raport dotyczy samych rezultatów nie zaś obszaru finansów.

Pan Tomasz Moliński zwrócił uwagę, że zapis jest nie precyzyjny i nie wynika z niego jak taki raport miałby wyglądać, jak miałby być weryfikowany oraz jak będzie on oceniany.

Pan Stefan Kołucki wskazał, iż sankcja jest wskazana jedynie w umowie. Nie jest przewidywane, że raport miałby być poprawiany. Wymogiem jest sam fakt złożenia przez organizację takiej informacji-raportu. Brak wzoru takiego raportu wynika z faktu, iż złożenie raportu dotyczyłoby wniosków od przyszłego roku. W związku z tym dopiero po rozstrzygnięciu konkursu wiedzielibyśmy czego to badanie dokładnie by dotyczyło.

Pan Aleksander Zmuda Trzebiatowski zwrócił uwagę, że może warto wyjaśnić w regulaminie omawiane niejasności dotyczące raportu. W związku z tym, że raport dotyczy jedynie kwestii ewaluacji programu a nie dodatkowej formy rozliczania.

Pan Tomasz Moliński zaproponował dodanie zdania, że sprawozdanie będzie miało charakter informacyjny, a ocena jego treści przez NIW-CRSO nie będzie miała wpływu na rozliczenie dotacji.

Przewodniczący Komitetu Piotr Mazurek wskazał, iż jest jasna propozycja ze strony organizacji zgłoszona w uwagach i należy ją przegłosować. W związku z tym Przewodniczący zarządził głosowanie ws. poparcia zgłoszonej uwagi nr 18 dotyczącej wykreślenia z zakresu wymogów obowiązku składania raportu z trwałości rezultatów zadania rok po zakończeniu realizacji zadania.

Komitet liczbą głosów 3 za, 2 wstrzymane przychylił się do zgłoszonej uwagi nr 18 rekomendując wykreślenie z zakresu wymogów obowiązku składania raportu z trwałości rezultatów zadania rok po zakończeniu realizacji zadania.

Pan Piotr Mazurek zwrócił jeszcze uwagę dotyczącą zapisu w regulaminie o podmiotach nieuprawnionych do udziału w konkursie chcąc doprecyzować czy organizacje, które mają projekt w toku do końca 2022 i nie posiadają one w związku z tym rozliczonego sprawozdania mogą ubiegać się o dofinansowanie w ogłaszanym konkursie czy też nie.

Pan Stefan Kołucki wskazał, iż analogicznie jak w poprzednim roku, nie będą mogły aplikować dopóki nie rozliczą sprawozdania. Część organizacji znając już proponowany regulamin, zaczęła składać sprawozdania, które są na bieżąco weryfikowane.

Pan Piotr Mazurek zwrócił uwagę czy ten wymóg nie powinien dotyczyć momentu podpisania umowy, a nie ogłoszenia konkursu.

Pan Stefan Kołucki wskazał, że zeszłoroczne analogiczne rozwiązanie ma na celu zapewnienie różnorodności dofinansowanych organizacji i zapewnienie możliwości rozwoju różnym organizacjom. Wskazał także, że uzyskiwanie przez organizację 6 lat z rządu z PROO 1a bardziej uzależnia od środków publicznych niż uniezależnia. Natomiast celem programu jest uniezależnienie organizacji od środków publicznych. Nie dotyczy to natomiast sytuacji gdzie organizacja planuje złożenie oferty w innym priorytecie niż obecnie realizowane działania.

Pan Stefan Kołucki przedstawił zebranym treść projektu uchwały w sprawie zaopiniowania Regulaminów konkursów na rok 2023 w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030. Uchwała została przyjęta przez aklamację.

Pan Piotr Mazurek wskazał, że w związku z ograniczonym czasem Członków Komitetu punkt 2 z agendy dzisiejszego spotkania zostanie przeniesiony na kolejne posiedzenie Komitetu.

Pan Michał Rulski skierował pytanie czy zostały omówione wszystkie uwagi do omawianego regulaminu.

Pan Stefan Kołucki wskazał, że zostały przedstawione wszystkie uwagi, które wpłynęły do NIW-CRSO łącznie z uwagami od Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem. Do dnia posiedzenia Komitetu nie wpłynęły uwagi od Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Pan Piotr Mazurek poprosił obecnego na posiedzeniu Sekretarza Rady Działalności Pożytku Publicznego o sprawdzenie przyczyn dlaczego przygotowane uwagi nie dotarły do NIW-CRSO i zweryfikowanie tego wraz ze Współprzewodniczącymi.

Na zakończenie Pan Piotr Mazurek podziękował za dyskusję oraz wykonaną pracę. Po czym spotkanie zostało zakończone.

**Przewodniczący Komitetu
Sterująco-Monitorującego
Rządowego Programu PROO**

/-/

Piotr Mazurek

Protokół sporządziła Katarzyna Sobierajska, 2022-11-08

Załącznik „Lista obecności Komitetu”

Lp.	Nazwisko	Imię	Obecność
1.	Bulski	Mariusz	nieobecny
2.	Dec	Wojciech	obecny
3.	Dziubicki	Szymon	nieobecny
4.	Mazurek	Piotr	obecny
5.	Moliński	Tomasz	obecny
6.	Orzeł	Bartłomiej	nieobecny
7.	Pasierbski	Marcin	nieobecny
8.	Więckiewicz	Rafał	nieobecny
9.	Zawadzki	Sebastian	obecny
10.	Zmuda Trzebiatowski	Aleksander	obecny